

dr. M.M. den Hertogschool

School voor christelijk basisonderwijs

Pestprotocol

Inhoudsopgave

Inleiding
Waarom een pestprotocol?
Begripsomschrijving
Voorbeelden van specifiek pestgedrag
Rol van de ouders
Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten
Uitgangspunten bij ons pestprotocol
Pestprotocol van de Dr. M. M. den Hertogschool
Preventieve maatregelen
Repressieve maatregelen
De 10 gouden regels
Aanvulling pestprotocol: cyberpesten
Aanpak cyberpesten
Aanvulling pestprotocol: protocol social media voor onderwijzend personeel
Klachtenregeling

Inleiding

Waarom een pestprotocol?

Pesten is een vaak voorkomend probleem op scholen. Onderzoek toont aan dat tenminste 10% van alle schoolgaande kinderen ooit is betrokken bij pesten, als slachtoffer óf als dader. Het werkelijke percentage ligt waarschijnlijk hoger...

Elke groep telt wel één of twee pestkoppen. Vaak gaat het om een leider van een groepje die pest, en meelopers die de pester ondersteunen óf om in de smaak te vallen bij de leider. Pesters vinden het leuk om te pesten. Misschien uit verveling, misschien omdat het hen een gevoel van macht geeft, misschien omdat ze gevreesd of bewonderd worden door sommige klasgenoten, om "erbij te horen" of wellicht om al deze redenen bij elkaar... Niet alleen de gepeste heeft last van het pesten, in de hele klas hangt meestal een vervelende en gespannen sfeer.

De Dr. M. M. den Hertogschool wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Pesten gebeurt helaas overal. Directeuren die ontkennen dat pesten op hun school plaatsvindt, zijn ongeloofwaardig en nemen het pestgedrag niet serieus. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen.

Natuurlijk is het beter om het pesten te vóórkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en daar gaat dan ook in eerste instantie de aandacht naar uit. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. In veruit de meeste gevallen lukt dit door ongeschreven regels aan te bieden en deze te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat dit niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar leren omgaan.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de regels van de leerkracht niet meer voldoende de veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling belemmeren. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten

gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast.

Voor de Dr. M. M. den Hertog school is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Daarom beschikt de school over een pestprotocol. Dit protocol is eigenlijk een handlingsplan voor de school: een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Hierin is vastgelegd welke stappen de school gaat zetten in het geval van pesten: met wie wordt er gepraat, wie zijn daarbij en wat is/zijn de volgende stap(pen).

Kort gezegd biedt het protocol duidelijkheid aan álle betrokkenen.

Op de informatieavond of tijdens het kennismakingsgesprek aan het begin van het schooljaar zal het pestprotocol aan de orde worden gesteld.

Begripsomschrijvingen

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

'Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld'.

Bron

- Lindenberg, Siegart, Oldehinkel, A.J., Ormel, J., Veenstra, R., Verhulst, F.C., Winter, A.F. de (2005). 'Pesten : Over daders, slachtoffers, dader/slachtoffers en niet-betrokken leerlingen'.

Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Pesten kan bestaan uit:

- Verbaal pestgedrag
- Fysiek pestgedrag
- Intimidatie
- Isolatie/uitsluiten
- Stelen of vernielen van bezittingen
- Pesten via internet of mobiele telefoon

Het specifieke van pesten is dus gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd: macht door intimidatie. Bij dit pestgedrag zien we ook altijd de volgende rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen:

Het gepeste kind:

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt, of omdat deze kinderen andere dingen doen dan de meeste leeftijdgenoten (denk hierbij aan sport, instrument of club). Kinderen die gepest worden zijn ook vaak fysiek niet zo sterk. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan al sprake van een onveilige situatie (pedagogisch klimaat!), waarbinnen een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt, waar het zonder hulp zeker niet uit komt.

Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in de omgeving waarin ze gepest worden geen vrienden en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak fysiek wél de sterksten uit de groep. Ze reageren dan ook vaak met dreiging van geweld of het inzetten van geweld. Pesters lijken populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Ze overtreden bewust regels, storen zich nergens aan en hebben vaak de vaardigheden ontwikkeld om met hun daden weg te komen. 'Wie maakt mij wat?', lijken ze te willen uitstralen. Pesters krijgen door deze houding andere kinderen mee in het gedrag naar een slachtoffer. Ze hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers

krijgen een keuze die onuitgesproken wordt opgelegd en die zeer duidelijk is: Je bent voor of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging uit naar de gezamenlijke omgeving van pester en slachtoffer.

Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich in een andere omgeving vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren. "Laten pesten doet pesten".

Jongens pesten anders dan meisjes. Jongens gebruiken vaker fysiek geweld. Meisjes pesten subtieler door te roddelen, gemene opmerkingen te maken en buiten te sluiten. Vaak is dit ook minder goed zichtbaar voor leerkrachten. Meisjes pesten meer in groepsvorm. Het "erbij horen" is vaak een belangrijke drijfveer. Jongens worden vaker gepest dan meisjes, en jongere kinderen vaker dan oudere, zo is uit onderzoek gebleken.

Pesten schaadt áltijd het gevoel van eigenwaarde van de slachtoffers en de ouders en beïnvloedt hun leven als volwassenen.

Ook pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

De meelopers en de andere kinderen

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen behouden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde "meelopers". Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, en er zijn kinderen die niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe (school) omgeving.

Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Het kan ook zijn dat meelopers het gedrag van de pester wel interessant vinden en denken daardoor zelf ook populairder te worden. Als kinderen actiever gaan meepesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht.

Het heeft absoluut zin om daadwerkelijk op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen (door bijvoorbeeld naar de leerkracht te gaan) of tegen de pesters zeggen dat ze moeten

ophouden, kan de situatie aanzienlijk veranderen. Het pesten wordt dan al direct minder vanzelfsprekend. Het wordt duidelijk dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in het pestgedrag.

Meelopers horen graag bij de grote groep en zijn niet bereid en ook niet in staat om grote risico's te lopen waarvan ze de gevolgen niet kunnen overzien. Dit leidt er hoogstwaarschijnlijk toe dat zij zullen stoppen met pesten.

De rol van de ouders

Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven, vervullen dus een belangrijke rol. Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school of op de club willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken. Dit gevoel van onmacht is niet altijd een goede leidraad voor rationeel handelen. De ouder wil maar één ding, en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt.

Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken, kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden en dat het alleen maar goed is om pestgedrag te melden. Dit is ook in het belang van de opvoeding en ontwikkeling van hun eigen kind. Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas. Het is van belang dat ouders aan hun kind het verschil tussen klikken en klagen uitleggen.

Is er dan verschil tussen klikken en klagen?

Nou en of!!!

Bij klikken wil je dat de ander straf krijgt,

bij klagen hoop je dat het ongewenste gedrag ophoudt!!

Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten

Bij het gepeste kind:

Het pesten zou kunnen verergeren wanneer het pesten bespreekbaar gemaakt wordt. Als reactie kan er nog heviger gepest worden dan voorheen.

Bij de pester:

De pester zelf ziet zich in zijn machtsspel bedreigd en het lukt hem of haar maar moeilijk om toe te geven en te veranderen. Soms blijken de pesters echter net zo opgelucht als de slachtoffers bij een duidelijke aanpak. Er wordt immers ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen.

In de directe kind-omgeving:

Daarnaast is het goed te weten dat er altijd kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp te roepen.

Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar kunnen de gebeurtenissen niet duiden als pestgedrag.

Bij de ouders:

Ouders hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ze beschikken niet altijd over de juiste informatie én hebben vaak te weinig vergelijkingsmateriaal: een pester op school hoeft thuis niet per sé pestgedrag te laten zien.

Sommige ouders zien de ernst van de situatie onvoldoende in. De slogan: "Ach iedereen is wel eens gepest, u toch ook?", geeft de visie van de ouders op dit gedrag aardig weer.

Hun kind maakt echter een abnormale ontwikkeling door met grote risico's op afwijkend gedrag op latere leeftijd met alle gevolgen van dien. Behalve de pester moeten dus ook vaak de ouders van de pester doordrongen worden van het ongewenste karakter van het vertoonde pestgedrag.

Uitgangspunten bij ons pestprotocol

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat een probleem op onze school, zowel voor de leerkrachten als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen;
2. De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd;.
3. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten;
4. Wanneer het pesten, ondanks alle inspanningen, weer optreedt, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit;
5. Dit pestprotocol wordt door het hele team onderschreven en aan ook alle ouders ter inzage aangeboden.

Pestprotocol van de Dr. M. M. den Hertogschool

Wat is de inhoud van het pestprotocol?

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school, waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken.

De Dr. M. M. den Hertogschool wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn.

Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen voorstelt bij voorkomend pestgedrag.

Om welke maatregelen gaat het?

Preventieve maatregelen:

1. Wij gebruiken in alle groepen de methode De Vreedzame school. De Vreedzame School beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, waarin ze een stem krijgen en waarin kinderen leren wat het betekent om een 'democratisch burger' te zijn. De kinderen ervaren hiermee dat het uitmaakt dat ze er zijn en dat ze 'er toe doen'.

De Vreedzame School streeft naar een positief sociaal en moreel klimaat waarin:

- iedereen op een positieve manier met elkaar omgaat
 - de eigen kracht van kinderen benut wordt
 - leerkrachten en leerlingen zich veilig voelen en prettig werken
 - handelingsverlegenheid bij leerkracht voorkomen wordt.
2. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas als normaal gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 1 worden de schoolregels, genoemd in het pestprotocol, expliciet besproken.
 3. Indien de leerkracht aanleiding daar toe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groeps gesprek.

Repressieve maatregelen:

1. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het dossier van zowel de pester als het gepeste kind.
2. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd voor het dossier. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Daarbij kan gedacht worden aan: buitenspelen, overblijven, excursies, schoolreisjes etc.
3. Indien het probleem zich toch blijft herhalen, brengt de leerkracht de directeur op de hoogte. De leerkracht overhandigt hierbij een gedocumenteerd protocol met daarin de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.
4. De directie roept de ouders op voor een gesprek. Het kind wordt betrokken in dit gesprek. De directie kan ook na inschatting van de situatie besluiten om een ander teamlid te vragen het gesprek te voeren. Men gaat uit van het opgebouwde dossier en degene die het gesprek voert zorgt er voor dat het dossier verder wordt aangevuld.
5. Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem. Te denken valt dan aan Schoolmaatschappelijk werk, bureau Jeugdzorg of een dergelijke instantie.
6. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en / of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen. Het is afhankelijk van de ernst van de situatie tot welke maatregelen de directie besluit. In het uiterste geval wordt de verwijderingprocedure in werking gezet.

De 10 gouden regels vanuit het pestprotocol voor de kinderen zijn:

1. Heb respect voor de mening van een ander. Óók als jij zelf een andere mening hebt!
2. Zorg goed voor je eigen spullen, maar óók voor de spullen van een ander.
3. Samen zijn we de school, iedereen hoort erbij!
4. Schelden of roddelen doet verdriet, en dus doen wij dat niet!
5. We bemoeien ons vooral met onszelf, maar geven de ander hulp als hij of zij dat nodig heeft!
6. Met een klap of schop, los ik geen problemen op! Praat het uit!
7. Als we zien dat iemand gepest wordt, helpen we diegene!
8. Een vriendelijke lach is fijn, uitlachen doet pijn.
9. Wanneer iemand zegt: Stop, hou dan ook op!!
10. Wij beoordelen elkaar niet op hoe de ander eruit ziet!

Aanvulling Pestprotocol: Cyberpesten

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren, en het pesten heeft effect op het schoolklimaat. Het is een groeiend probleem. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak in samenwerking met de ouders.

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten: anonieme berichten versturen via MSN en SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping (mishandeling die wordt opgenomen met camera. De beelden worden daarna via social media verspreid) en het versturen van een e-mail bom.

Schrikbarend is te weten dat 20% van de leerlingen te maken heeft met cyberpesten. Niet al deze vormen zijn terug te vinden op de basisschool, maar toch is het van belang te weten waarin cyberpesten kan ontaarden.

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Wanneer de leerkracht merkt dat er door kinderen uit zijn/haar klas thuis gebruik gemaakt wordt van chatprogramma's, of er e-mailcontacten tussen leerlingen zijn, bespreekt de leerkracht met de groep de voordelen en risico's hiervan. In de bovenbouwgroepen is dit in ieder geval aan de orde.

Aanpak cyberpesten

De Dr. M. M. den Hertogschool kiest voor een curatieve aanpak;

Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij/zij onderstaand stappenplan.

1. Gesprek met de gepeste leerling en gesprek met de dader(s)

Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek wordt gegaan. Daarvoor dienen de dader(s) dus opgespoord te worden.

Er moet worden afgewogen of de gesprekken afzonderlijk of in een driegesprek (leerkracht, slachtoffer, dader) plaatsvinden.

In de gesprekken worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.

1.2 Gesprek met de gepeste leerling

Het is van belang dat de leerkracht:

- deze leerling en diens klacht serieus neemt;
- de leerling zijn verhaal laat doen en daar de tijd voor neemt;
- zich probeert in te leven in de leerling;
- geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen;
- de leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en/of te verwijderen wanneer het om digitaal pesten gaat;
- door blijft vragen. Vooral wanneer het gaat om een gesprek met een leerling na het signaleren van digitaal pesten. De leerling zal niet snel vertellen dat hij/zij gepest wordt of zelf pest.

Opsporen van de dader(s)

Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet. Wanneer niet bekend is wie de pester is, zal er getracht moeten worden om deze op te sporen.

Dit kan gedaan worden door chatgesprekken te bewaren en uit te printen.

In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is.

Op de Dr. M. M. den Hertogschool is het niet toegestaan gebruik te maken van websites als Hyves, Facebook of het bekijken van de mail.

De stijl van het bericht en eventuele taalfouten en aanwijzingen kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd.

1.3 Gesprek met de dader(s)

Wanneer de dader bekend is, vindt er een gesprek met de dader plaats.

Hierbij is het van belang:

- In te gaan op wat er gaande is;
- Door te vragen;
- Goed te luisteren naar de kant van het verhaal van deze leerling en deze

serieus te nemen;

- Te wijzen op de mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling;
- Duidelijk te maken dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is.

Wanneer het pesten op deze manier bespreekbaar wordt gemaakt, bestaat wel het gevaar dat het slachtoffer opnieuw door de pester(s) te grazen wordt genomen.

Wij moeten er dus voor zorgen dat er een goed pestbeleid is en dat leerkrachten oog houden voor het pestgedrag.

Wanneer er een goed pestbeleid is, wordt de kans op herhaling kleiner.

2. Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt.

Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen.

Denk hierbij aan het volgende:

- De leerkracht vraagt de ouders of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kan de leerkracht hen hierover informatie geven;
- De leerkracht vertelt ouders/verzorgers dat het niet hun schuld is;
- De leerkracht informeert de ouders over de afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden;
- De leerkracht vertelt de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen.

2.1 Wat kunnen ouders dan doen?

- De leerkracht kan de ouders/verzorgers voor meer informatie verwijzen naar bijvoorbeeld:
 - Het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon).
 - www.pestweb.nl. Zij kunnen antwoord geven op vragen van ouders/verzorgers.

Zij zijn ook per telefoon te bereiken: 0800 2828280.

- www.kinderconsument.nl
- www.iksrfveilig.nl

Het team van de Dr. M. M. den Hertogschool streeft er naar om (digitaal) pesten te stoppen, of liever nog, te voorkomen. Dit zal niet altijd lukken, omdat deze vorm van pestgedrag zich buiten school afspeelt. Toch vinden wij het erg belangrijk om te doen wat in ons vermogen ligt.

Immers: kinderen kunnen pas goed leren als ze zich veilig voelen!

Aanvulling: Protocol Social Media Onderwijzend personeel

GEDRAGSREGELS SOCIALE MEDIA

➤ Algemeen

1. Sociale media zoals Twitter, Facebook, YouTube en LinkedIn bieden de mogelijkheid om te laten zien dat je trots bent op je school en kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van SCOH/SPCP. Van belang is te beseffen dat je met berichten op sociale media (onbewust) de goede naam van de school en betrokkenen ook kunt schaden. Om deze reden vragen wij om bewust met de sociale media om te gaan.
2. Essentieel is dat, net als in communicatie in de normale wereld, de onderwijsinstellingen en de gebruikers van sociale media de reguliere fatsoensnormen in acht blijven nemen en de nieuwe mogelijkheden met een positieve instelling benaderen.
3. SCOH/SPCP vertrouwt erop dat zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen (zoals stagiaires, externe deskundigen van bijvoorbeeld HCO) verantwoord om zullen gaan met sociale media en heeft deze gedragsregels opgezet om een ieder die bij een school of peuterspeelzaal van SCOH/SPCP betrokken is of zich daarbij betrokken voelt daarvoor houvast te geven.
4. Deze gedragsregels zijn bedoeld voor alle betrokkenen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap, dat wil zeggen medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en mensen die op een andere manier verbonden zijn aan SCOH/SPCP. De gedragsregels hebben enkel betrekking op schoolgerelateerde berichten of wanneer er een overlap is tussen school, werk en privé.

➤ Positieve insteek

1. SCOH/SPCP is zich ervan bewust dat sociale media een onlosmakelijk onderdeel zijn van de huidige samenleving en de leefomgeving van haar leerlingen, hun ouders en andere belanghebbenden zoals o.a. omwonenden en de gemeente.
2. SCOH/SPCP ziet het als haar verantwoordelijkheid om kinderen te leren de voordelen van sociale media te benutten alsmede de nadelen bespreekbaar te maken. Bovendien zien wij de kansen die sociale media bieden om de school te profileren in haar markt en om de communicatie met belanghebbenden toegankelijker en interactiever te maken.

3. SCOH/SPCP biedt haar leerkrachten voldoende mogelijkheid (tijd, budget) om kennis van sociale media en de manier waarop deze ingezet kan worden in de leerontwikkeling, op peil te brengen c.q. te houden.

➤ **Uitgangspunten**

1. SCOH/SPCP onderkent het belang van sociale media.
2. Dit document draagt bij aan een goed en veilig school- en onderwijsklimaat;
3. Dit document bevordert dat de instelling, medewerkers, leerlingen en ouders op de sociale media communiceren in het verlengde van de missie en visie van de onderwijsinstelling en de reguliere fatsoensnormen. In de regel betekent dit dat we respect voor de school en elkaar hebben en iedereen in zijn waarde laten;
4. De gebruikers van sociale media dienen rekening te houden met de goede naam van de school en van een ieder die betrokken is bij de school;
5. Dit document dient de onderwijsinstelling, haar medewerkers, leerlingen en ouders tegen zichzelf en anderen te beschermen tegen de mogelijke negatieve gevolgen van de sociale media;
6. Dit document maakt een onderscheid in Leren, Communiceren en Profileren.
7. De beslissing om wel of niet gebruik te maken van sociale media in schoolverband is aan de scholen zelf
8. Uitgangspunt bij gebruik van sociale media zal altijd moeten zijn, dat er geen sprake kan zijn van schending van de privacy en dat reputatieschade aan de school als organisatie nooit mag geschieden
9. Bij de jaarlijkse controle door het bovenschoolse Informatie Beveiliging Team (IBT) zal ook aandacht worden besteed aan de historie (afgelopen jaar) van deze sociale media.

➤ **Leren**

1. SCOH/SPCP moedigt haar personeelsleden aan dat zij over voldoende kennis beschikken om de kinderen de benodigde sociale media vaardigheden aan te leren die waardevol zijn voor het leerproces;
2. SCOH/SPCP moedigt aan, dat waar mogelijk sociale media in de lessen worden geïntegreerd en gebruikt deze o.a. om contact te leggen met experts en om in te spelen op actualiteit;
3. SCOH/SPCP spant zich in om de kinderen zelf de mogelijkheden van sociale media te laten ervaren;
4. SCOH/SPCP moedigt kinderen aan om tijdens de lessen actief gebruik te maken van sociale media voor zover het gebruikt wordt voor het leerproces. Uitzondering is wanneer de leerkracht c.q. de leidster expliciet vraagt de gebruikte devices (smartphone, tablet, iPod, laptop) te 'parkeren'.

➤ **Communiceren**

1. SCOH/SPCP zet sociale media in om de dialoog met belanghebbenden aan te gaan, met als doel betere informatieverstrekking, het verhogen van ouderparticipatie en betrokkenheid van de buurt;
2. SCOH/SPCP moedigt medewerkers en leerlingen aan om over schoolgerelateerde onderwerpen te publiceren, voor zover er rekening mee wordt gehouden dat geen informatie verspreid wordt over derden die daar geen toestemming voor hebben gegeven;
3. SCOH/SPCP moedigt haar medewerkers aan om sociale media in te zetten om leerlingen te informeren over schoolgerelateerde onderwerpen als opdrachten, roosterwijzigingen en activiteiten;
4. SCOH/SPCP laat de inzet van sociale media door medewerkers over school gerelateerde onderwerpen met de belanghebbenden over aan de inschatting van de leerkracht. Onze medewerkers zijn zich hierbij bewust dat zij ambassadeurs zijn van onze school, de integriteit van de berichtgeving op sociale media is essentieel en vanzelfsprekend.
5. SCOH/SPCP respecteert de vrijheid van meningsuiting van al haar medewerkers. In het geval dat de medewerker communiceert via sociale media vanuit zijn/haar professie, wordt kenbaar gemaakt dat dit gebeurt als leerkracht en namens de school.
6. Het is medewerkers en leerlingen niet toegestaan om tijdens de lessen actief te zijn op sociale media tenzij door de schoolleiding respectievelijk leraren hiervoor toestemming is gegeven.
7. Het is betrokkenen toegestaan om kennis en informatie te delen, mits het geen vertrouwelijke of persoonlijke informatie betreft en andere betrokkenen niet schaadt.
8. De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud welke hij of zij publiceert op de sociale media.
9. Elke betrokkene dient zich ervan bewust te zijn dat de gepubliceerde teksten en uitspraken voor onbepaalde tijd openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht.
10. Het is voor betrokkenen niet toegestaan om foto-, film- en geluidsopnamen van schoolgerelateerde situaties op de sociale media te zetten tenzij betrokkenen hier uitdrukkelijk toestemming voor plaatsing hebben gegeven;
11. Het is medewerkers niet toegestaan om 'vrienden' te worden met leerlingen op sociale media.
12. Alle betrokkenen nemen de fatsoensnormen in acht. Als fatsoensnormen worden overschreden (bijvoorbeeld: mensen pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, zwartmaken of anderszins beschadigen) dan neemt de onderwijsinstelling passende maatregelen. Indien misbruik wordt

geconstateerd (door medewerkers van de organisatie dan wel derden) zal per onmiddellijk gestopt worden met het gebruik van dat sociale medium en zullen de bedoelde notities worden verwijderd. Indien dat onmogelijk is, zal het gehele account worden verwijderd.

13. Medewerkers hebben een bijzondere verantwoordelijkheid bij het gebruik van sociale media: privémeningen van medewerkers kunnen eenvoudig verward worden met de officiële standpunten van de onderwijsinstelling.
14. Indien een medewerker deelneemt aan een discussie die (op enigerlei wijze) te maken heeft met SCOH/SPCP dient de medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van de <naam school c.q. peuterspeelzaal>(SCOH c.q. SPCP)
15. Als online communicatie dreigt te ontsporen dient de medewerker direct contact op te nemen met zijn/haar leidinggevende om de te volgen strategie te bespreken.
16. Bij twijfel of een publicatie in strijd is met deze richtlijnen neemt de medewerker contact op met zijn/haar leidinggevende.
17. Het is de medewerker toegestaan om schoolgerelateerde onderwerpen te publiceren mits het geen vertrouwelijke of persoonsgebonden informatie over de school, zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen betreft. Tevens mag de publicatie de naam van de school niet schaden.
18. Het is voor medewerkers niet toegestaan standpunten en/of overtuigingen uit te dragen welke in strijd zijn met de missie en visie van SCOH/SPCP en de onder haar ressorterende school c.q. peuterspeelzaal en de uitgangspunten van deze gedragsregels.
19. Indien de medewerker over SCOH/SPCP c.q. de daaronder ressorterende school dan wel peuterspeelzaal publiceert dient hij/zij het bericht te voorzien van de melding dat de standpunten en meningen in dit bericht de eigen persoonlijke mening zijn en los staan van eventuele officiële standpunten van SCOH/SPCP. Verder meldt de medewerker dat hij of zij niet verantwoordelijk is voor de inhoud en uitlatingen van derden.

➤ **Profileren**

1. SCOH/SPCP zet berichtgeving op sociale media in met het doel om positieve informatie te verspreiden over de (activiteiten) van de school of organisatie;
2. SCOH/SPCP monitort sociale media actief om de ervaringen van leerlingen en andere belanghebbenden met de school te vernemen;
3. SCOH/SPCP gaat naar aanleiding van deze ervaringen 'in real life' in gesprek om, waar mogelijk, de goede punten te versterken en de zwakke te verbeteren. Behalve in geval van onjuistheden wordt op negatieve discussies niet gereageerd via sociale media;
4. SCOH/SPCP vraagt toestemming van ouders voor het publiceren van foto-, film- en geluidsopnamen van schoolgerelateerde situaties (projectweek, schoolreisje etc.) op sociale media.

Deze gedragsregels hebben niet de intentie volledig dekkend te zijn; daarvoor zijn ontwikkelingen te snel en veranderingen te onvoorspelbaar en het overlapgebied tussen werk en privé te diffuus. Deze gedragsregels nodigen wel uit om steeds met elkaar in gesprek te gaan over deze materie en op grond daarvan naar bevind van zaken en vanuit het hierboven geschetste perspectief op een wijze manier verdere afspraken te maken.

ONS 11-TAL

(zo zijn onze manieren)

Wij leren onze kinderen omgaan met social media

In onze uitingen zijn wij ambassadeurs van de school en de stichting

Wij hanteren de gangbare fatsoensnormen in al onze uitingen

Wij delen met anderen geen vertrouwelijke en persoonlijke informatie

Wij denken twee keer na voordat wij berichten plaatsen

Wij verspreiden positieve berichten op social media

Wat wij berichten klopt met de missie van de school en de stichting

Wij plaatsen zonder toestemming geen afbeeldingen van ouders, kinderen en leerkrachten op website en social media

Wij stimuleren actief gebruik van social media

Wij gebruiken social media om ons contact met ouders te versterken

Wij vertrouwen elkaar in het juiste gebruik van social media

RICHTLIJN INRICHTING SOCIALE MEDIA ACCOUNT

Indien besloten wordt gebruik te maken van een of meerdere sociale media dan dient voldaan te worden aan de volgende randvoorwaarden:

Een account wordt aangemaakt/aangevraagd onder verantwoordelijkheid van directeur c.q. ICT coördinator

Een account wordt beheerd onder verantwoordelijkheid van de directeur c.q. ICT coördinator

De te naamstelling zal voor alle scholen dezelfde opzet hebben: te weten <naam van de school>(SCOH) of <naam peuterspeelzaal>(SPCP)

Indien individuele leerkrachten ten behoeve van de school een account openen zal de tenaamstelling steeds zijn: <naam leerkracht><naam van de school>(SCOH) of <naam leidster><naam peuterspeelzaal>(SPCP).

N.B. 3 en 4 gelden voor NIEUWE accounts; bestaande accounts kunnen hiervan nog afwijken.

Gebruikers vanuit de school handelen als professionals

Delen van privacy gevoelige gegevens is niet toegestaan

Klachtenregeling

Overal waar gewerkt wordt, ontstaan wel eens misverstanden of worden er fouten gemaakt, dus ook op de school van uw kind. Die misverstanden of fouten moeten natuurlijk wel uitgepraat en opgelost worden. Als ouder richt u zich in eerste instantie tot de leerkracht van uw kind. Ons streven is dat elke leerkracht u en/of uw kind altijd serieus neemt en goed naar u en/of uw kind luistert en samen met u en/of uw kind naar de best mogelijke oplossing zoekt.

Mocht u het gevoel krijgen dat u niet serieus genomen wordt of komt u er met de leerkracht niet uit, dan kunt u de zaak bespreken met de directie of de contactpersoon van de school.

De contactpersoon heeft tot taak uw klacht aan te horen, u door te verwijzen naar de directie of eventueel naar een andere instantie.

De contactpersoon op onze school is vanuit het team Marleen den Ouden en vanuit de ouders Reinarda Veneman.

Mocht de kwestie na overleg met de directie voor u alsnog niet op een bevredigende wijze zijn opgelost, dan kunt u uw klacht neerleggen bij de algemeen directeur van de Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden. U kunt ook contact opnemen met de vertrouwenspersoon van SCOH. Op grond van de klachtenregeling staat het u ook vrij direct een klacht in te dienen bij de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, waarbij de SCOH is aangesloten. Het beleid van de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs is er evenwel op gericht dat klachten binnen de (school)organisatie zelf worden opgelost. In het kader van dit beleid verwijst de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs zaken die nog niet voldoende binnen de organisatie zelf zijn behandeld, naar de organisatie terug teneinde te bewerkstelligen dat binnen de organisatie alle wegen worden bewandeld om tot oplossing van de klacht te komen. Kan de klacht niet naar tevredenheid worden opgelost, dan neemt de Landelijke Klachtencommissie de klacht uiteraard in behandeling. Gelet op het beleid van de Landelijke Klachtencommissie primair Onderwijs geven wij u dringend in overweging een klacht in eerste instantie op te lossen op schoolniveau en – indien dit niet leidt tot een voor u bevredigende uitkomst – de zaak voor te leggen aan het bestuur van de SCOH, in de persoon van de algemeen directeur.

Het adres van de algemeen directeur van de SCOH is:

De heer G. van Drielen
Postbus 18546
2502 EM Den Haag
Tel: 070 – 3118787

Het adres van de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs is:

Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs
Postbus 82324
2508 EH Den Haag
070-3861697

De extern vertrouwenspersoon van de SCOH is:
Dhr. B. ten Broek
(tel: 070-3624009)
e-mail: bart.tenbroek@online.nl

Bij klachten over seksueel geweld of seksuele intimidatie verzoeken we u direct de directeur van de school of de algemeen directeur van de SCOH hiervan in kennis te stellen. Ook kunt u direct contact opnemen met de vertrouwensinspecteur, tel.nr. 0900 – 1113111